

§ 131

Dnr KS 2024/00782-4.3.1

Beslut - Motion från (M) om våtmark på Rönnby

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Motionen avslås.

Reservation

Elisabeth Unell (M), Eleonore Lundkvist (M) och Anna Nordin (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för Elisabeth Unells (M) förslag.

Caroline Frisk (SD) och Ingmarie Bjurstedt (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Caroline Frisks (SD) förslag.

Roger Haddad (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Ärendebeskrivning

Elisabeth Unell (M) och Johan Fernkvist (M) har i en motion med rubriken Motion från (M) om våtmark på Rönnby föreslagit att förslaget till ny våtmark utgår ur handlingsplanen för yt- och grundvatten.

Kommunfullmäktige har den 13 juni 2024 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning. Motionen har remitterats till byggnadsnämnden, miljö- och konsument-nämnden, tekniska nämnden och Mälarenergi. Samtliga har inkommit med remissvar.

Västeråsmajoritetens inställning är att våtmarker utgör ett effektivt redskap för att lindra översvämningsproblematik och öka den biologiska mångfalden i kommunen. Vattenmiljöer gynnar många olika växter, djur och insekter som är beroende av vatten för att leva och föröka sig. Genom att skapa fler sådana miljöer ökar möjligheterna för dessa arter att överleva. Dessutom hjälper det landskapet att bättre stå emot torka och översvämningsar.

Det markområde som är aktuellt för en våtmark på Rönnby har tidigare använts som åkermark men är i dag igenvuxen. Platsen är en naturlig lågpunkt där vatten samlas, vilket gör den särskilt lämplig som våtmark. Genom att anlägga en våtmark kan vattenflödena

hanteras bättre, vilket minskar risken att närliggande fastigheter drabbas av översvämningsar.

Våtmarken blir även en ny plats för rekreation. Visionen är att förbättra den befintliga gångvägen, ge skidspåret en ny sträckning samt bygga grillplats och utkiksplatser.

Närboende har uttryckt oro för att våtmarken kan få negativa konsekvenser för området, bland annat i form av ökad förekomst av mygg. Erfarenheter från andra våtmarker i kommunen visar dock att våtmarker snabbt får balans mellan rovdjur och bytesdjur och att risken för myggpopulationer i dessa områden snarare minskar.

I september 2025 överklagades Länsstyrelsens beslut om att tillåta vattenverksamhet på Rönnby. Ärendet skickades därmed över till mark- och

miljödomstolen, som i januari 2026 meddelade att det saknas skäl att förbjuda den aktuella verksamheten eller att föreskriva ytterligare försiktighetsmått.

Av respekt för de närboende och för att låta processen få ha sin gång har Västerås-majoriteten inväntat domstolens beslut innan motionen besvaras. Beslutet stärker inställningen att en våtmark på Rönby kommer få positiva effekter för både djur, natur och människor och därmed föreslås motionen att avslås.

Västeråsmajoriteten har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

Motionen avslås.

Yrkanden

Elisabeth Unell (M), Roger Haddad (L) och Caroline Frisk (SD) yrkar bifall till motionen.

Vicki Skure Eriksson (C) och Thomas Karlsson (S) yrkar bifall till Västeråsmajoritetens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, dels bifall till motionen från Elisabeth Unell (M) med flera, dels bifall till Västeråsmajoritetens förslag från Thomas Karlsson (S). Ordföranden föreslår en beslutsgång där de två förslagen ställs mot varandra. Kommunstyrelsen godkänner föreslagen beslutsgång varvid den genomförs. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med Västeråsmajoritetens förslag.

Beslutet ska skickas till

Byggnadsnämnden

Miljö- och konsumentnämnden

Tekniska nämnden

Mälarenergi

Svar på motion från (M) om våtmark på Rönnby

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:
Motionen avslås.

Ärendebeskrivning

Elisabeth Unell (M) och Johan Fernkvist (M) har i en motion med rubriken *Motion från (M) om våtmark på Rönnby* föreslagit att förslaget till ny våtmark utgår ur handlingsplanen för yt- och grundvatten.

Kommunfullmäktige har den 13 juni 2024 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning. Motionen har remitterats till byggnadsnämnden, miljö- och konsumentnämnden, tekniska nämnden och Mälarenergi. Samtliga har inkommit med remissvar.

Västeråsmajoritetens inställning är att våtmarker utgör ett effektivt redskap för att lindra översvämningsproblematik och öka den biologiska mångfalden i kommunen. Vattenmiljöer gynnar många olika växter, djur och insekter som är beroende av vatten för att leva och föröka sig. Genom att skapa fler sådana miljöer ökar möjligheterna för dessa arter att överleva. Dessutom hjälper det landskapet att bättre stå emot torka och översvämningar.

Det markområde som är aktuellt för en våtmark på Rönnby har tidigare använts som åkermark men är i dag igenvuxen. Platsen är en naturlig lågpunkt där vatten samlas, vilket gör den särskilt lämplig som våtmark. Genom att anlägga en våtmark kan vattenflödena hanteras bättre, vilket minskar risken att närliggande fastigheter drabbas av översvämning.

Våtmarken blir även en ny plats för rekreation. Visionen är att förbättra den befintliga gångvägen, ge skidspåret en ny sträckning samt bygga grillplats och utkiksplatser.

Närboende har uttryckt oro för att våtmarken kan få negativa konsekvenser för området, bland annat i form av ökad förekomst av mygg. Erfarenheter från andra våtmarker i kommunen visar dock att våtmarker snabbt får balans mellan rovdjur och bytesdjur och att risken för myggpopulationer i dessa områden snarare minskar.

I september 2025 överklagades Länsstyrelsens beslut om att tillåta vattenverksamhet på Rönnby. Ärendet skickades därmed över till mark- och miljödomstolen, som i januari 2026 meddelade att det saknas skäl att förbjuda den aktuella verksamheten eller att föreskriva ytterligare försiktighetsmått.

Av respekt för de närboende och för att låta processen få ha sin gång har Västeråsmajoriteten inväntat domstolens beslut innan motionen besvaras. Beslutet stärker inställningen att en våtmark på Rönnby kommer få positiva effekter för både djur, natur och människor och därmed föreslås motionen att avslås.

Kommunstyrelsen
Olof Bergold
Epost: olof.bergold@vasteras.se

Kopia till
Byggnadsnämnden
Miljö- och konsumentnämnden
Tekniska nämnden
Mälarenergi

Underlag för beslut om Motion från (M) om våtmark på Rönaby

Ärendebeskrivning

Elisabeth Unell (M) och Johan Henriksson (M) har i en motion med rubriken *Motion från (M) om våtmark på Rönaby* föreslagit att förslaget till ny våtmark utgår ur handlingsplanen för yt- och grundvatten

Kommunfullmäktige har den 13 juni 2024 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motionen har remitterats till byggnadsnämnden, miljö- och konsumentnämnden, tekniska nämnden och Mälarenergi. Samtliga har inkommit med remissvar.

Byggnadsnämnden, miljö- och konsumentnämnden, tekniska nämnden och Mälarenergi har inkommit med i huvudsak underlag som visar på behovet av en multifunktionell våtmark samt inställningen att beslut om att bygga en våtmark på föreslagen plats ska fortsätta gälla.

Faktaunderlag

I den beslutade handlingsplanen för yt- och grundvatten där åtgärden att anlägga våtmark på Rönaby ingår (punkt 4.8), finns fler punkter som berör våtmarker (punkterna 4.3, 4.7, 6.5, 6.7, samt 6.9). Anläggning av våtmarker bedöms som ett effektivt redskap för att lindra övergödnings- och översvåmningsproblematik. Våtmarker bedöms öka den biologiska mångfalden, kvarhålla vatten vid höga flöden, rena dagvatten, minska näringsläckage och de kan även ge ökade värden för friluftslivet.

Det markområde som är aktuellt för anläggande av våtmark är en före detta jordbruksmark som troligtvis har tagit ur drift på grund av de blöta förhållanden som råder på platsen trots att ett dike löper längs området. Al och viden, som växer på fuktig mark, slår upp runt området. Så som området nu är beskaffat bör förhållandena för produktion av mygg därför bedömas som gynnsamma. Den planerade våtmarken är tänkt att göras med förhållandevis branta kanter vilket gör att översvåmningsytorna blir begränsade. Detta minskar risken för stora populationer av översvåmningsmyggor under blöt och varm väderlek och kan till och med minska jämfört med hur det ser ut idag. Våtmarken ska även kompletteras med en skötselplan.

Det har inte heller inkommit synpunkter till Mälarenergi om myggproblematik till följd av deras befintliga våtmarker så som Johannisbergs våtmarkspark eller Hamre

våtmark. En uppföljning av utvecklingen av faunan i Johannisbergs våtmark hösten 2023 visar också att olika bottenfaunaarter snabbt etablerar sig, varav vissa är rovdjur som håller nere bland annat myggor och andra arter. Så skulle sannolikt även faunan i våtmarken vid Rönaby utvecklas.

Juridisk bedömning

Kommunstyrelsen är behörig att fatta beslutet i enlighet med kommunstyrelsens reglemente och kommunallagen.

Ekonomisk bedömning

För anläggande av en våtmark vid Rönaby har externa medel sökts och beviljats. Projektet har beviljats förlängd tidplan till 31 december 2025 och även en utökad budget. Projektet finansieras till 90 % av så kallat LONA-bidrag från Länsstyrelsen. Projektet genomförs av Teknik- och fastighetsförvaltningen och medfinansieras av tekniska nämndens driftbudget. Skulle åtgärden utgå ur handlingsplanen för yt- och grundvatten, tillkommer kostnader för återställning av området och en viss återbetalning av bidrag kan bli aktuell.

Hållbarhets- och näringslivsbedömning

Anläggning av våtmarker bedöms lindra övergödnings- och översvämningsproblematik. Våtmarker bedöms öka den biologiska mångfalden, kvarhålla vatten vid höga flöden, rena dagvatten, minska näringsläckage och de kan även ge ökade värden för friluftslivet. Att inte anlägga våtmarken gör att dessa värden uteblir.

Bedömning av barnets bästa

Perspektivet ej relevant med anledning av ärendets karaktär och innehåll.

Helene Öhrling
Stadsdirektör

Per-Inge Hellman
Enhetschef hållbarhetsenheten

§ 252

Dnr BN 2024/00403-1.7.1

Remiss - Motion från (M) om våtmark på Rönaby

Beslut

Stadsbyggnadsförvaltningens förslag till yttrande daterad 3 september 2024 antas och överlämnas till kommunstyrelsen.

Reservation

Eleonore Lundkvist (M) och Frank Pettersson (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till Moderaternas förslag till yttrande.

Särskilt yttrande

Anna Nordanberg (L) lämnar följande särskilda yttrande:

"Våtmarker fyller en viktig funktion men det är tydligt att det finns tveksamheter kring den här aktuella placeringen. Angelägna frågor har lyfts av närboende kring den planerade våtmarken på Rönaby. Dessa frågor behöver tas på allvar så att närboende och andra berörda kan få tydliga och välgrundade svar inför ett eventuellt genomförande."

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Moderaterna till byggnadsnämnden.

Motionärerna föreslår kommunfullmäktige besluta att:

- ta bort punkten 4.8 "Skapa en multifunktionell våtmark på Rönaby för rening av vatten, inom ramen för ett LONA-projekt" ur Västerås stads handlingsplan för yt- och grundvatten 2022–2027.

Stadsbyggnadsförvaltningen tackar för möjligheten att yttra sig över motionen.

Stadsbyggnadsförvaltningens synpunkter i korthet

Stadsbyggnadsförvaltningen anser att punkt 4.8 om att anlägga en våtmark på Rönaby bör kvarstå i handlingsplanen för yt- och grundvatten 2022-2027.

De problem med mygg som vissa av fastighetsägarna på Rönaby upplevde under sensommaren 2023 berodde sannolikt på de gynnsamma förhållanden för mygg som rådde i hela Mellansverige vid den tidpunkten och inte på att markarbeten för att anlägga en våtmark hade påbörjats. Nyanlagda våtmarker får snabbt balans mellan rov- och bytesdjur och ger i regel inte upphov till ökad myggförekomst. Den tänkta utformningen av våtmarken på Rönaby ger inte heller optimala levnadsförhållanden för mygglarver. Anläggandet av en våtmark borde därför snarare minska än öka risken för höga myggpopulationer i området jämfört med rådande tillstånd.

Behovet av mångfunktionella våtmarker i och i anslutning till Västerås tätorter är stort. Våtmarkerna bidrar bl.a. till fördröjning av vatten vid skyfall, rening av vatten, biologisk mångfald och till förhöjning av rekreativvärden. Därför är anläggning och restaurering av våtmarker ett

viktigt verktyg för att bidra till flera av Sveriges miljömål. Åtgärder för att öka arealen av våtmarksområden ingår därför i flera av stadens strategiska dokument bl.a. handlingsplanen för yt- och grundvatten samt handlingsplan för natur- och kulturmiljö.

Stadsbyggnadsförvaltningen har till byggnadsnämnden lämnat följande förslag till beslut:

Stadsbyggnadsförvaltningens förslag till yttrande daterad 3 september 2024 antas och överlämnas till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Eleonore Lundkvist (M) yrkar att yttrandet ändras till "Byggnadsnämnden ställer sig positiva till att stryka planerna på en våtmark på Rönaby. Den aktuella platsen är inte lämplig."

Måns Koskinen (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Proposition

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, dels Eleonore Lundkvists (M) yrkande, dels Måns Koskinens (S) bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Ordföranden föreslår en propositionsordning där de båda förslagen ställs mot varandra.

Föreslagen propositionsordning godkänns och genomförs.

Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Kopia till

Kommunstyrelsen

Stadsbyggnadsförvaltningen
Christina Schyberg
Epost: christina.schyberg@vasteras.se

Kommunstyrelsen

Yttrande - Remiss - Motion från (M) om våtmark på Rönnby

Byggnadsnämnden har givits möjligheten att i ett remissvar kunna bidra med synpunkter på en motion angående våtmark på Rönnby. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda **senast den 4 oktober 2024**.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Moderaterna till byggnadsnämnden.

Motionärerna föreslår kommunfullmäktige besluta att:

- ta bort punkten 4.8 ”Skapa en multifunktionell våtmark på Rönnby för rening av vatten, inom ramen för ett LONA-projekt” ur Västerås stads handlingsplan för yt- och grundvatten 2022–2027.

År 2023 påbörjades förberedelserna för att anlägga en 1,56 ha stor våtmark utanför Rönnby i Västerås, på fastigheten Västerås 4:79. Den planerade våtmarken har ett avrinningsområde på 350 ha varav 87 % av ytan består av skog och 13 % av åkermark. Anläggande av våtmarken var en av tre åtgärder i LONA-projektet ”Mer våtmarker i Västerås skogsmarker” som Västerås stad beviljats medel till. Platsen, som i en konsultutredning utpekats som lämplig för anläggande av våtmark, är belägen ca 200 m från närmaste bebyggelse och skild från denna genom ett skogsparti. Våtmarken är tänkt att konstrueras genom uppdämning av befintligt dike. Promenadstig och anslutning till befintlig cykelväg anordnas.

Anmälan om vattenverksamhet lämnades in till länsstyrelsen den 7 juni 2023. Beslut har fattats av länsstyrelsen angående strandskyddsdispens, förelägganden om försiktighetsåtgärder vid vattenverksamhet samt tillstånd till markingrepp inom del av fornlämningsområde. Marklov för åtgärden söktes och beviljades av stadens byggnadsnämnd. Beslutet överklagades dock och återförvisades till staden för utvidgat samråd med närboende. Närboende har vid samråd uttryckt oro för att våtmarken ska generera mygg som ger upphov till olägenhet och minskning av värdet på närbelägna bostadsfastigheter. I väntan på att nytt beslut om marklov ska tas har mark- och miljödomstolen inhiberat länsstyrelsens beslut i fråga om vattenverksamhet.

Figur 1: Läge för planerad våtmark vid Rönaby

Stadsbyggnadsförvaltningens synpunkter

Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att behovet av mångfunktionella våtmarker i och i anslutning till Västerås tätorter är stort. Att ta bort punkt 4.8 från handlingsplanen för yt- och grundvatten 2022–2027 och därmed avstå från att anlägga en våtmark vore därför ett steg i fel riktning.

Fler eller färre mygg när våtmark anläggs?

Av de handlingar som närboende har åberopat i överklagan av besluten framkommer att det vid den tidpunkten då markarbetena för våtmarken påbörjades fanns gott om mygg i området. Detta faktum sattes i samband med de markarbeten som hade satts i gång för att anlägga våtmarken. Under slutet av sommaren 2023 kläcktes dock extremt många mygg i hela Mellansverige under några veckor på grund av ovanligt regnigt väder och höga temperaturer. Den ökade myggförekomsten i Rönabyområdet berodde sannolikt snarare på detta än på de påbörjade markarbetena. Starten av markarbetena sammanföll således olyckligt med en blöt, varm och naturligt myggig period.

Rödbrun höstmygga är en av arterna som kan uppträda i stora mängder vid gynnsamma betingelser. De bästa kläckplatserna för dessa s k ”översvåmningsmygg” är framför allt små vattensamlingar i skog och inte i våtmarker, vilken är en vanlig missuppfattning. En anlagd våtmark koloniserar snabbt av vattenlevande organismer. En undersökning av Johannisbergs våtmark visar att redan efter två år var individtätheten uppe i samma nivå som i naturliga sjöar och vattendrag. Förekomsten av mygglarver i Johannisbergs våtmark var dock mycket låg genom att det

utvecklats en balans mellan rov- och bytesdjur i våtmarkens ekosystem. I en studie som gjorts av Statens veterinärmedicinska anstalt kunde heller ingen signifikant skillnad i myggtätheten påvisas vid återvätning av naturliga våtmarksområden (Lindström, A., Eklöf, D., Lilja, T., *Myggor och återvätning av näringsrik torvmark*, SVA Rapport 97/2024).

Det markområde som är aktuellt för anläggande av våtmark är en f.d. jordbruksmark som troligtvis har tagit ur drift på grund av de blöta förhållanden som råder på platsen trots att ett dike löper längs området. Al och viden, som växer på fuktig mark, slår upp runt området. Så som området nu är beskaffat bör förhållandena för produktion av mygg därför bedömas som gynnsamma.

Den planerade vårmarken är tänkt att göras med förhållandevis branta kanter vilket gör att översvämningsytorna blir begränsade. Detta minskar risken för stora populationer av översvämningsmyggor under blöt och varm väderlek. *Anläggandet av en våtmark borde därför snarare minska än öka risken för höga myggpopulationer i området jämfört med rådande tillstånd.*

Strategiska dokument

I flera av stadens strategiska dokument betonas anläggandet av våtmarker som ett viktigt verktyg för att hantera klimatproblematik och bidra till Sveriges miljömål "Myllrande våtmarker", "Ett rikt växt och -djurliv", "Levande sjöar och vattendrag", "Grundvatten av god kvalitet", "Levande skogar" samt "Giftfri miljö".

Gällande översiktsplan uppmanar till utveckling av vattendrag och våtmarker: "Våtmarker restaureras eller skapas. Våtmarker kan i vissa fall vara multifunktionella ytor, dvs de kan vara våtmarker för fauna (fågelsjöar) samtidigt som de fungerar som näringsfällor, vilket minskar övergödningen."

I handlingsplanen för yt- och grundvatten där åtgärden att anlägga våtmark på Rönaby ingår (punkt 4.8), finns fler punkter som berör våtmarker (punkterna 4.3, 4.7, 6.5, 6.7, samt 6.9). Detta visar att anläggning av våtmarker bedöms som ett effektivt redskap för att lindra övergödning- och översvämningsproblematik.

En av målsättningarna i handlingsplanen för natur- och kulturmiljö i Västerås är att Västerås stad ska ha en gynnsam utveckling av biologiska och kulturella värden kopplade till våtmarker och småvatten. Mål 3.1 i handlingsplanen konkretiserar detta till att befintliga våtmarker (<1 ha) ska bevaras och att och minst 50 ha våtmark ska restaureras eller tillskapas. Som ett led i att uppfylla detta mål gjordes en konsultutredning för att identifiera lämpliga platser för våtmarker. Det aktuella området på Rönaby var en av de platser som pekades ut.

Våtmarkernas ekosystemtjänster

Våtmarker i urbana miljöer fyller flera viktiga funktioner:

1. utjämning av flöden,
2. vattenrening,
3. rekreation samt
4. ökning av biologisk mångfald.

Utjämning av flöden

I takt med att klimatet förändras ökar risken för skyfall och höga vattenflöden. Att minska effekterna av klimatförändringar är därför ett starkt allmänt intresse. Västerås stad och andra kommuner runt om i landet försöker bidra till att minska risken för översvämning av bebyggelse genom att bygga våtmarker i och i anslutning till urbana miljöer.

Enligt beräkningar som gjorts vid förprojektering kommer våtmarken bidra till att fördröja flödestoppen vid skyfall i nedströms liggande kulvertar för detta avrinningsområde med en halvtimme. Detta innebär att detta vatten då kommer tydligt efter den flödestopp som kommer från hårdgjorda ytor längre ner vilket kan vara avgörande för om kapaciteten i befintliga kulvertar ska räcka till. Eftersom tillrinningsområdet dessutom består av skog och åker är flödestoppen ytterligare fördröjd med flera timmar upp till ett dygn, i förhållande till dagvattentoppen. Flödet från dammen och tillrinningsområdet sammanfaller med höga dagvattenflöden längre nedströms endast under mycket långvariga nederbördstillfällen. Dammen bidrar även vid sådana tillfällen till att utjämna flödet. Den planerade våtmarken minskar därför risken för översvämning i nedströms belägna fastigheter och bidrar på så sätt till att bibehålla fastigheternas värde.

Vattenrening

Våtmarker bidrar generellt till rening av näringsämnen och partiklar från jordbruksstäta områden. I urbana miljöer är våtmarker ett viktigt verktyg för att rena dagvatten från hårdgjorda ytor från metaller och andra föroreningar.

Eftersom endast 45 ha av avrinningsområdet från den planerade våtmarken består av jordbruksmark och resten består av skog antas transporten av näringsämnen vara låg. Våtmarken kommer därför inte att avskilja större mängder fosfor eller kväve. Den kommer dock att ge en minskning av den näringsämnestransport som trots allt sker i diket samt minska risken för grumling av vattnet vid skogsvårdsåtgärder i området.

Rekreation

Våtmarker i urbana miljöer görs oftast mångfunktionella och stor vikt på rekreationsvärden läggs vid planeringen. I Örebro har man systematiskt arbetat med att anlägga våtmarker i anslutning till planerad bebyggelse. Dessa områden har blivit mycket attraktiva boendemiljöer.

Planeringen av våtmarken i Rönnsby lägger stor vikt på att skapa ett kvalitativt rekreationsobjekt i närområdet med möjlighet till fina naturupplevelser, naturpedagogik och inspiration. Detta görs genom att en gångstig fram till dammens nordvästra del samt att en håvningsplattform som möjliggör naturstudier för skolor och förskolor planeras. Dessa anläggningar skulle bl.a. kunna nyttjas av barn på den planerade förskolan i närområdet.

Området runt den planerade våtmarken utnyttjas för rekreation. Iordninggjord stig passerar både vid den planerade våtmarkens inlopp och vid dess utlopp. Utsikten från dessa båda platser skulle bli över en

vattenspiegel i stället för en försumpad obrukad, åkermark om våtmarken anläggs.

Figur 2: Utsikt över inlopp och utlopp vid planerad våtmark på Rönnby

Ökad biologisk mångfald

Våtmarker är viktiga miljöer för många arter av växter, insekter, groddjur, fåglar och fladdermöss. Idag är cirka 600 arter som är beroende av våtmarker rödlistade och ytterligare nästan 300 arter som nyttjar våtmarkerna finns med på listan.

Våtmarker med öppna vattenytor förekommer i mycket liten utsträckning i lokalområdet. En våtmark på denna plats skulle därför få en tydlig positiv effekt på den biologiska mångfalden. Det planerade grodhotellet med separat, fiskfri grodpool förbättrar väsentligt förutsättningar för groddjur i området.

§ 106

Dnr MOKN 2024/00120-1.7.1

Remiss - Motion från (M) om våtmark på Rönaby

Beslut

Förslag till yttrande godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Remiss från kommunstyrelsen gällande motion från (M) om våtmark på Rönaby, dnr: KS 2024/00782- 4.3.1.

En motion från (M) har lämnats in och den gäller placering av en ny våtmark vid Rönaby. I motionen står sammanfattningsvis:

Placeringen har väckt stor oro på området och när placeringen studeras närmare så är den placerad mycket nära befintligt bostadsområde som kommer att bli berörda särskilt myggrika år. I närheten planeras också eventuellt en ny förskola. En placering som med en ny våtmark blir direkt olämplig. Placeringen av förskolan är dock inte klar utan behöver ske i samråd med närboende. Beslutet om våtmark på Rönaby finns bland annat med i handlingsplanen för yt- och grundvatten som är antagen av kommunfullmäktige. När det beslutet togs var inte den tänkta placeringen känd utan målet var ”Skapa en multifunktionell våtmark på Rönaby för rening av vatten, inom ramen för LONA-projektet.”(sid 24), När nu förslaget är framme och det är tydligt att det är i nära anslutning till bostadsområdet och kommer att innebära olägenheter för boende. Vi kan konstatera att det inte är en lämplig placering och att denna nya våtmark bör utgå ur planen. Med anledning av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta

- Att förslaget till ny våtmark på Rönaby utgår ur handlingsplanen för yt- och grundvatten i Västerås.

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen har till nämnden lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till yttrande godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.

Proposition

Ordföranden finner att det finns ett förslag till beslut och att nämnden beslutar enligt detta.

Kopia till

Kommunstyrelsen

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen
Erika Kurberg
Epost: erika.kurberg@vasteras.se

Kommunstyrelsen

Yttrande - Motion från (M) om våtmark på Rönnby

Ärendebeskrivning

Remiss från kommunstyrelsen gällande motion från (M) om våtmark på Rönnby, dnr: KS 2024/00782- 4.3.1.

Synpunkter

Våtmarker behövs bland annat för att rena dagvatten, minska näringsläckage från jordbruksmark till Mälaren, öka den biologiska mångfalden, förebygga översvämning vid extremväder och de kan även ge ökade värden för friluftslivet.

Risk för ökade problem med mygg för boende i området intill den planerade våtmarken vid Rönnby bör vara en aspekt som utreds och vägs in vid valet av lämplig plats och utformning av våtmarken.

HANDLÄGGARE

Ove Fredriksson

021-39 54 92

meremisser@malarenergi.se

kommunstyrelsen@vasteras.se

DATUM

2024-10-01

VÅR BETECKNING

AAWXJCZ6YHYS-322-10173

ER BETECKNING

KS 2024/00782

Remissvar Motion från (M) om våtmark på Rönnby

ME Marknad och Försäljning:

Inget att erinra.

ME Värme:

Inget att erinra.

ME Vatten AB:

Utifrån ett dagvattenperspektiv är det positivt med byggnation av våtmarken. Detta då våtmarken både bidrar till den biologiska mångfalden och ökar den vattenhållande och vattenrenande förmågan i landskapet. Likaså är det positivt att våtmarken bidrar till att minska övergödningen i Mälaren.

Det har inte inkommit synpunkter till Mälarenergi om myggproblematik till följd av våra våtmarker så som Johannisbergs våtmarkspark eller Hamre våtmark. Eftersom det finns en stor oro hos de närboende gällande mygg vore det lämpligt att göra åtgärder för att gynna myggens naturliga fiender så som småfåglar och fladdermöss.

En ökad vattenhållande förmåga uppströms kommer också kunna bidra till att minska problemen med översvämningar av fotbollsplanerna på Önsta IP.

Fibra AB:

Inget att erinra.

ME Elnät AB:

Inget att erinra.

Med vänlig hälsning

Mälarenergi AB

VD-Stab

Ove Fredriksson
Public Affairs

Document history

COMPLETED BY ALL:

01.10.2024 11:14

SENT BY OWNER:

Annika Nilsson · 01.10.2024 11:02

DOCUMENT ID:

Hy5c5VKRC

ENVELOPE ID:

rktq94K0R-Hy5c5VKRC

DOCUMENT NAME:

Remissvar.pdf

2 pages

Activity log

RECIPIENT	ACTION*	TIMESTAMP (CET)	METHOD	DETAILS
1. OVE FREDRIKSSON	 Signed	01.10.2024 11:14	eID	Swedish BankID (DOB: 1961/05/22)
Ove.Fredriksson@malarenergi.se	Authenticated	01.10.2024 11:13	Low	IP: 193.12.141.70

* Action describes both the signing and authentication performed by each recipient. Authentication refers to the ID method used to access the document.

Custom events

No custom events related to this document

Verified ensures that the document has been signed according to the method stated above. Copies of signed documents are securely stored by Verified.

To review the signature validity, please open this PDF using Adobe Reader.

GDPR
compliant

eIDAS
standard

PAdES
sealed

§ 141

Dnr TN 2024/00508-1.7.1

Beslut - Yttrande över motion från (M) om våtmark på Rönaby

Beslut

1. Yttrandet godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen med följande ändringar:

I tjänsteutlåtandet under rubriken Beslutsmotivering tas i sista stycket följande mening bort: Förvaltningen föreslår därför att nämnden motsätter sig motionen från (M).

I yttrandets sista stycke tas följande mening bort:

Förvaltningen anser att motionen från (M) bör avslås och att anläggandet av våtmarken vid Rönaby återupptas under 2025 förutsatt godkännande från berörda myndigheter.

Ärendebeskrivning

Tekniska nämnden har fått en motion från (M) om våtmark på Rönaby för yttrande. Motionen har också remitterats till byggnadsnämnden, miljö- och konsumentnämnden och Mälarenergi. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 4 oktober 2024.

(M) skriver i motionen att det är bra att på olika ställen utveckla fler våtmarker och att det ökar bland annat artrikedomen. Ett bra exempel i Västerås är den stora våtmarken vid Johannisberg som nu också har blivit ett utflyktsmål. Moderaterna är generellt positiva till nya våtmarker. Var man placerar nya våtmarker är dock oerhört viktigt.

I motionen föreslås att anläggning av en ny våtmark på Rönaby utgår ur handlingsplanen för yt- och grundvatten i Västerås. Vid antagande av handlingsplanen, där denna åtgärd ingår, var inte den tänkta placeringen känd.

Skälet till att åtgärden föreslås utgå är att anläggande av nya våtmarker i anslutning till större bostadsområden kommer att kunna skapa problem och särskilt de år då det är mycket gott om mygg. Det krävs därför att man också tar hänsyn till boende i närområdet vid planering av nya våtmarker. Den nya våtmarken vid Rönaby har väckt stor oro på området och när placeringen studeras närmare så är den placerad mycket nära befintligt bostadsområde som kommer att bli berörda särskilt myggrika år. I närheten planeras också eventuellt en ny förskola. En placering som med en ny våtmark blir direkt olämplig. Placeringen av förskolan är dock inte klar utan behöver ske i samråd med närboende.

Förvaltningen har till tekniska nämnden lämnat förslag till beslut som innebär att nämnden godkänner förvaltningens yttrande, vilket i korthet innebär att anläggandet av våtmarken vid Rönaby ska kvarstå i handlingsplanen för yt- och grundvatten.

Teknik- och fastighetsförvaltningen har i tjänstutlåtande, daterat den 6 september 2024, lämnat förslag till beslut:

1. Yttrandet godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Jonas Larsson (M) yrkar på följande ändringar:

I tjänsteutlåtandet under rubriken Beslutsmotivering tas i sista stycket följande mening bort: Förvaltningen föreslår därför att nämnden motsätter sig motionen från (M).

I yttrandets sista stycke tas följande mening bort:

Förvaltningen anser att motionen från (M) bör avslås och att anläggandet av våtmarken vid Rönaby återupptas under 2025 förutsatt godkännande från berörda myndigheter.

Ordföranden Lars Nordin (V) yrkar bifall till Jonas Larssons (M) ändringsyrkande.

Kopia till

Kommunstyrelsen

Teknik- och fastighetsförvaltningen
Susanna Hansen
Epost: susanna.hansen@vasteras.se

Kommunstyrelsen

Yttrande över motion från (M) om våtmark på Rönaby

Stickmyggor trivs bäst i miljöer där det finns tillgång till små, tillfälliga vattenansamlingar, såsom i pölar, diken och övergivna föremål som samlar regnvatten. Det är i sådana miljöer som stickmyggor lägger sina ägg, och det är i dessa vatten som larverna utvecklas snabbast. I permanenta vattenmiljöer, såsom den planerade våtmarken vid Rönaby, kommer det däremot troligen att relativt snart efter anläggandet finnas en stabil population av naturliga rovdjur som förhindrar en överdriven tillväxt av stickmyggor. Exempel på sådana rovdjur är olika arter av vattenlevande insekter och groddjur.

Erfarenheter från Johannisbergs våtmarkspark visar att en rik fauna av vattenlevande rovdjur utvecklas snabbt efter att våtmarken har anlagts. Denna process har redan observerats i bassängerna i Johannisbergs våtmarkspark där arter som dykarbaggar och trollsländelarver har etablerat sig på kort tid, visar en uppföljning som gjordes hösten 2023. En liknande utveckling är att förvänta även i våtmarken vid Rönaby, vilket minskar risken för att våtmarken skulle leda till en ökning av stickmyggor i området.

Sensommaren 2023 var extremt regnig, vilket ledde till att stickmyggpopulationen ökade kraftigt på flera platser, inklusive Västerås. Detta berodde på att det regniga vädret skapade många tillfälliga vattenansamlingar, vilket är de optimala förhållandena för stickmyggornas reproduktion. I området runt Rönaby finns också redan lämpliga skogsområden med förutsättningar för att utveckla mygg vid sådana förhållanden.

En stickmygga kan flyga kilometer från sin födelseplats, vilket innebär att om vi skulle undvika att anlägga våtmarker nära bebyggelse för att undvika stickmyggor, skulle det i praktiken bli mycket svårt att anlägga några våtmarker alls. Kommunens mark finns huvudsakligen i och nära tätorterna, vilket gör det ofrånkomligt att våtmarker behöver placeras i närheten av bebyggelse. I fallet med våtmarken vid Rönaby, var en av anledningarna till placeringen dessutom just att kunna förstärka de rekreativa värdena i närområdet. Detta förutsätter en närhet till bebyggelse och befintliga stråk där människor rör sig.

I ett översiktligt utlåtande som förvaltningen fått från Sveriges veterinärmedicinska anstalt (SVA) bedöms anläggandet av våtmarken vid Rönaby inte leda till någon ökning av stickmyggor i området. Vissa myggarter kan trivas i våtmarker, men de arterna är sällan så talrika att det är

ett problem. I utlåtandet konstateras också att skogsmiljöerna i omgivningen redan idag har förutsättningar att utveckla mygg vid blöta förhållanden.

En skötselplan för Rönnby våtmark är påbörjad för att förhindra att våtmarken vid Rönnby på sikt växer igen. Utformningen av våtmarken har också setts över för att ytterligare minska risken för att stickmyggor ska trivas, framför allt genom att inte ha några omfattande svämytor. Det är också viktigt att påpeka att projektet redan är påbörjat men har pausats efter de massiva protesterna i oktober 2023. Att avbryta projektet helt innebär att området behöver återställas, vilket medför en viss kostnad för staden.

En skötselplan bör färdigställas i samband med projektet och svämytorna ska förbli små. Våtmarker är viktiga för den biologiska mångfalden, vattenkvaliteten och för att hantera klimatrelaterade utmaningar och våtmarken vid Rönnby är inget undantag. Den har dessutom fin potential att förstärka rekreationsvärdet i området.

Teknik- och fastighetsförvaltningen
Susanna Hansen
Epost: susanna.hansen@vasteras.se

Kopia till
Kommunstyrelsen

Tekniska nämnden

Tjänsteutlåtande - Yttrande över motion från (M) om våtmark på Rönaby

Förslag till beslut

1. Yttrandet godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Tekniska nämnden har fått en motion från (M) om våtmark på Rönaby för yttrande. Motionen har också remitterats till byggnadsnämnden, miljö- och konsumentnämnden och Mälarenergi. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 4 oktober 2024.

(M) skriver i motionen att det är bra att på olika ställen utveckla fler våtmarker och att det ökar bland annat artrikedomen. Ett bra exempel i Västerås är den stora våtmarken vid Johannisberg som nu också har blivit ett utflyktsmål. Moderaterna är generellt positiva till nya våtmarker. Var man placerar nya våtmarker är dock oerhört viktigt.

I motionen föreslås att anläggning av en ny våtmark på Rönaby utgår ur handlingsplanen för yt- och grundvatten i Västerås. Vid antagande av handlingsplanen, där denna åtgärd ingår, var inte den tänkta placeringen känd.

Skälet till att åtgärden föreslås utgå är att anläggande av nya våtmarker i anslutning till större bostadsområden kommer att kunna skapa problem och särskilt de år då det är mycket gott om mygg. Det krävs därför att man också tar hänsyn till boende i närområdet vid planering av nya våtmarker. Den nya våtmarken vid Rönaby har väckt stor oro på området och när placeringen studeras närmare så är den placerad mycket nära befintligt bostadsområde som kommer att bli berörda särskilt myggrika år. I närheten planeras också eventuellt en ny förskola. En placering som med en ny våtmark blir direkt olämplig. Placeringen av förskolan är dock inte klar utan behöver ske i samråd med närboende.

Förvaltningen har till tekniska nämnden lämnat förslag till beslut som innebär att nämnden godkänner förvaltningens yttrande, vilket i korthet innebär att anläggandet av våtmarken vid Rönaby ska kvarstå i handlingsplanen för yt- och grundvatten.

Beslutsmotivering

(M) har i sin motion uttryckt en oro för att Rönnby våtmark skulle medföra en massiv ökning av stickmyggor i närområdet, men denna farhåga bygger enligt förvaltningen på en missuppfattning om stickmyggors biologi och ekologi.

Sommaren 2023 var extremt regnig och många mygg utvecklades på flera håll i Västerås. I närmiljön vid Rönnby finns pölar och befintliga skogsområden där mygg redan utvecklas vid sådana förhållanden och så var också fallet under 2023.

Våtmarkens tänkta utformning har planerats för att inte medföra en ökning av myggor och projektet kommer att kompletteras med en skötselplan. En uppföljning av utvecklingen av faunan i Johannisbergs våtmark hösten 2023 visar också att olika bottenfaunaarter snabbt etablerar sig, varav vissa är rovdjur som håller nere bland annat myggor och andra arter. Så skulle sannolikt även faunan i våtmarken vid Rönnby utvecklas.

Ekonomisk bedömning

För anläggande av en våtmark vid Rönnby har externa medel sökts och beviljats. Projektet har beviljats förlängd tidplan till 31 december 2025 och även en utökad budget. Projektet finansieras till 90 % av så kallat LONA-bidrag från Länsstyrelsen. Projektet genomförs av Teknik- och fastighetsförvaltningen och medfinansieras av tekniska nämndens driftbudget. Skulle åtgärden utgå ur handlingsplanen för yt- och grundvatten, behöver återställning av området göras och en viss återbetalning av bidrag kan bli aktuell.

Hållbarhetsbedömning

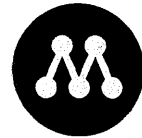
Att anlägga våtmarken vid Rönnby har flera positiva effekter kopplade till ekologisk hållbarhet. Våtmarken bedöms bidra till en ökad biologisk mångfald och en viss fördröjning och rening av vatten. Våtmarken bedöms också höja det rekreativa värdet i området vilket även bidrar till social hållbarhet.

Juridisk bedömning

Tekniska nämnden är behörig att fatta beslutet i enlighet med nämndens reglemente och kommunallagen

Henrik Bengtsson
Direktör

Linnea Viklund
Enhetschef

Motion angående våtmark på Rönnsby

Att på olika ställen utveckla fler våtmarker är bra och ökar bland annat artrikedomen. Ett bra exempel i Västerås är den stora våtmarken vid Johannisberg som nu också har blivit ett utflyktsmål. Vi moderater är generellt positiva till nya våtmarker. Var man placerar nya våtmarker är dock oerhört viktigt. Att i anslutning till större bostadsområden anlägga nya våtmarker kommer att kunna skapa problem och särskilt de år då det är mycket gott om mygg. Det krävs därför att man också tar hänsyn till boende i närområdet vid planering av nya våtmarker.

I anslutning till bostadsområdet Rönnsby planeras en ny våtmark. Det har väckt stor oro på området och när placeringen studeras närmare så är den placerad mycket nära befintligt bostadsområde som kommer att bli berörda särskilt myggrika år.

I närheten planeras också eventuellt en ny förskola. En placering som med en ny våtmark blir direkt olämplig. Placeringen av förskolan är dock inte klar utan behöver ske i samråd med närboende.

Beslutet om våtmark på Rönnsby finns bland annat med i handlingsplanen för yt- och grundvatten som är antagen av kommunfullmäktige. När det beslutet togs var inte den tänkta placeringen känd utan målet var "Skapa en multifunktionell våtmark på Rönnsby för rening av vatten, inom ramen för LONA-projektet." (sid 24).

När nu förslaget är framme och det är tydligt att det är i nära anslutning till bostadsområdet och kommer att innebära olägenheter för boende. Vi kan konstatera att det inte är en lämplig placering och att denna nya våtmark bör utgå ur planen.

Med anledning av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta

- Att förslaget till ny våtmark på Rönnsby utgår ur handlingsplanen för yt- och grundvatten i Västerås.

Elisabeth Unell (M)

Johan Henriksson (M)